

Vanessa
SPRINGORA
Consimțământul

Traducere din limba franceză
și note de Alexandra Cozmolici

POLIROM
2021

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de Dan Croitoru.

Vanessa Springora, *Le Consentement*

Copyright © Éditions Grasset & Fasquelle, 2020

© 2021 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: Vanessa Springora © JFPAGA

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,

sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

SPRINGORA, VANESSA

Consimțământul / Vanessa Springora; trad. din lb. franceză și note de Alexandra Cozmolici. – Iași: Polirom, 2021

ISBN: 978-973-46-8630-8

I. Cozmolici, Alexandra (trad.)

821.133.1

Printed in ROMANIA

G. arborează un aer grav și o expresie serioasă, lucruri atipice pentru el. Ne întâlnim într-o cafe-nea unde ne vedem de obicei, vizavi de Jardin du Luxembourg. Când îl întreb ce-l frământă, ezită un moment înainte să-mi mărturisească. Cei de la Brigada Minori l-au chemat de dimineață la sediu, în urma unei sesizări anonime. Așadar, nu suntem singurii sensibili la farmecul epistolar.

G. își petrece după-amiaza ascunzând toate scrisorile, fotografiile mele (și poate și alte lucruri compromițătoare) într-un seif, la un notar sau la un avocat. Are programată o înfățișare peste o săptămână. Cu privire la noi, la mine, asta-i clar. Legea reglementează vârsta consimțământului sexual la cincisprezece ani. Iar eu mai am mult până să-i împlinesc. Situația e gravă. Trebuie să ne pregătim pentru toate scenariile. Oare vremurile nu vor mai fi la fel de îngăduitoare ca până acum?

Joia următoare, mama așteaptă vești despre această înfățișare cu un ghem în stomac. E conștientă

că în joc e responsabilitatea ei. Fiindcă a acceptat să acopere relația dintre fiica sa și G., riscă și ea o condamnare. Ar putea chiar să piardă tutela și m-aș pomeni dată în plasament la o familie până la majorat.

Când aude țârâitul telefonului, se grăbește agitată să răspundă. Chipul i se destinde după câteva clipe. „G. trece pe-aici, ajunge în vreo zece minute, avea un ton liniștit, cred că a fost bine“, zice ea dintr-o suflare.

G. a ieșit din Prefectura Poliției, de pe quai de Gesvres, destul de binedispus, mulțumit că i-a dus cu vorba pe inspectoare și pe colegii săi. „Totul s-a petrecut impecabil“, se umflă el în pene de cum intră pe ușă. „Polițiștii m-au liniștit, explicându-mi că nu e decât o formalitate administrativă. Domnule, primim zilnic sute de scrisori cu denunțuri referitoare la celebrități, mi-a declarat inspectoarea.“ Ca întotdeauna, G. e convins că lucrurile au decurs așa datorită șarmului său irezistibil. Ceea ce poate nu e departe de adevăr.

Polițiștii i-au arătat scrisoarea care i-a pus pe gânduri. Semnată „W., o prietenă a mamei“, aceasta descrie în detaliu acțiunile și gesturile noastre cele

mai recente. Un film la care am fost. Vizita mea în apartamentul lui într-o anumită zi, la o anumită oră, întoarcerea acasă două ore mai târziu. Povestea mârșăviilor noastre e punctată cu considerații de genul: „Gândiți-vă și dumneavoastră, e o rușine, se crede mai presus de lege“ etc. O scrisoare anonimă tipică, tiparul clasic, aproape o parodie. Rămân mască. Un detaliu curios, scrisoarea mă declară cu un an mai tânără, fără îndoială pentru a accentua gravitatea faptelor. E pomenită acolo „micuța V., în vârstă de treisprezece ani“. Dar cine să fi petrecut atâta timp pândindu-ne? Și mai e și semnătura asta ciudată, ca un indiciu strecurat pentru a ne lăsa să ghicim identitatea autorului. Altfel, care ar fi scopul acestei inițiale?

Mama și G. se lansează în cele mai nebunești presupuneri. Îi bănuim pe toți prietenii noștri că ar fi ciripit. Ar putea fi vecina de la etajul doi, o doamnă în vârstă, profesoară de literatură, care mă ducea câteodată miercurea la Comédie-Française când eram mică. Poate ne-o fi văzut sărutându-ne cu foc în colțul străzii. Îl cunoaște sigur pe G. (la urma urmei, e profă de literatură), și apoi, ea a prins vremea Ocupației, perioadă în care se practica fără jenă stilul ăsta de corespondență. Dar ce ne frământă

e acest „W.“, un pic cam modern pentru ea. *W sau amintirea copilăriei* de Georges Perec nu face parte, desigur, din lista de lecturi a doamnei Latreille, ale cărei referințe se opresc mai degrabă undeva spre sfârșitul secolului al XIX-lea.

Atunci poate Jean-Didier Wolfromm, un critic literar celebru, adept, fără îndoială, al pastişelor, cum sunt uneori cei care nu reușesc să scrie la persoana întâi? Sau care pur și simplu nu mai pot să scrie, cu toate că și-au făcut o meserie din asta. Sigur e el, zice G. O dată, pentru că e inițiala lui. Și-apoi, fiindcă e unul dintre prietenii mamei tale și te-a luat sub aripa lui protectoare.

Jean-Didier mă mai invită, ce-i drept, să iau masa cu el din când în când și mă încurajează să scriu, nu știu de ce. V., tu trebuie să scrii, îmi spune mereu. Și să scrii, ei bine, poate să pară o prostie, dar înseamnă să te-așezi undeva și pe urmă... să scrii. În fiecare zi. Fără excepție.

La el acasă, mobilele se încovoiaie sub greutatea cărților. Plec mereu de-acolo cu un teanc de volume sub braț, exemplare pe care reprezentanții departamentelor de promovare ale editurilor i le trimit. A făcut o selecție pentru mine. Mi-a dat sfaturi.

Cu toate că are reputația unui om de o răutate necruțătoare, țin enorm la el. E foarte amuzant, de multe ori pe socoteala celorlalți, dar nu-mi pot închipui că ar face așa ceva. Să se ia de G. ar însemna să se ia de mine.

De multă vreme, fără îndoială fiindcă tatăl meu m-a lăsat de izbeliște, Jean-Didier mă urmărește cu afecțiune. Și-mi dau seama că e un om singur. Am zărit la el în apartament o cadă mânjită de cerneală violet, cadă în care probabil face baie în fiecare zi cu soluție de permanganat de potasiu din pricina unei boli de piele îngrozitoare: fața și mâinile îi sunt mereu iritate, roșii și vârstate de crăpături albicioase. Mâini extraordinare care mă fascinează, atât de pricepute să țină un stilou, deși, pe lângă toate celelalte, sunt strâmbe de la poliomielită. E curios, dar aspectul lui fizic nu m-a dezgustat niciodată, îl strâng mereu în brațe ca pe cel mai scump om din lume. Știu că în spatele suferinței și al aparentei răutăți se ascunde o ființă blândă și binevoitoare.

— Sunt sigur că a fost nenorocitul ăla, tună G. E gelos pe mine dintotdeauna fiindcă el e hidos. Nu suportă că cineva ar putea fi și frumos, și talentat.

Mereu mi s-a părut respingător. Și pe urmă, sunt convins că nu urmărește decât să se culce cu tine.

— Dar „W.“ ăsta nu bate cam tare la ochi? Dacă-i așa, mai bine semna direct cu numele lui!

Încerc să-i iau apărarea lui Jean-Didier, zicându-mi în sinea mea că până la urmă ar fi destul de viclean să inventeze o asemenea șmecherie, dacă ar vrea să-l arunce pe G. în închisoare.

— La fel de bine ar putea să fie Denis, zice G.

Denis e un editor, prieten de-al mamei pe deasupra. Într-o seară când lua cina la noi cu alți invitați, s-a ridicat de la masă când a ajuns G. și a tăbărât cu gura pe el. Mama a trebuit să-i spună să plece, lucru pe care l-a făcut fără să se lase rugat. Unul dintre puținii oameni, dacă nu cumva singurul, care a încercat să se bage între mine și G. și să-și exprime public indignarea. Să fie el totuși cel care a ciripit? Nu-i genul, chiar nu... De ce, după ce fusese atât de franc, să se folosească de o cale atât de meschină?

— Poate fosta mea învățătoare? Încă locuiește în cartier și am rămas apropiate. Nu i-am povestit despre tine, dar poate s-a intersectat cu noi întâmplător pe stradă și ne-a văzut ținându-ne de mână.